

Fagudvalgsformændene mener!

Aase Lomholt
Thomsen

Jytte
Lund

Leon
Aktor

Kultur og samfund i forenkledede Fælles Mål

Forenkledede Fælles Mål (FFM) for fremmedsprogene indeholder tre kompetenceområder: mundtlig kommunikation, skriftlig kommunikation og kultur og samfund. Det tredje af dem er typisk fremmedsprogslærernes svage punkt. Ingen fremmedsprogslærer er i tvivl om at eleverne skal lære at bruge sproget, men hvad er det egentlig det drejer sig om når eleverne skal lære at 'kunne' (færdighedsmål) og 'have viden (vidensmål) om' kultur og samfund?

En effektiv afklaring af forholdet mellem de to første kompetenceområder og det tredje er dette citat fra introduktionen til FFM for fransk: *Udgangspunktet er, at man altid kommunikerer om noget med nogen.* Det betyder at eleven altid er i relation med andre når han/hun kommunikerer, og at kommunikationen har et konkret indhold. Det er dette konkrete indhold læreren i sin planlægning skal sikre både er væsentligt i forhold til de kulturer og samfund hvor målsproget tales, og 'spiseligt' for aldersgruppen. Her er der megen inspiration at hente i vejledningerne til FFM-portalens på:

www.ffm.emu.dk/.

Men et væsentligt og elevrelevant indhold er ikke nok til at sikre at undervisningen i kultur og samfund lykkes. Meget vigtige nøgleord i FFM er interkulturel kompetence. I fagformålet for engelsk står eksempelvis sådan: Stk. 3. *Eleverne skal arbejde med emner, der belyser, hvordan mennesker tænker og lever i den engelsksprogede*

verden, så de kan blive fortrolige med egen kultur i samspil med andre kulturer. Herigennem får eleverne mulighed for at udvikle deres forståelse for mennesker med forskellig kulturel baggrund og forberede sig til et liv i et globalt samfund. For tysks og fransks vedkommende er det udtrykt således: Stk. 3. *Faget tysk/fransk skal give eleverne grundlæggende viden om kultur- og samfundsforhold i tysktalende/fransktalende lande og derved styrke deres internationale og interkulturelle forståelse.*

Samtidig er det en vigtig pointe at FFM tager udgangspunkt i målsprogenes kulturelle og samfundsmæssige mangfoldighed. Det gælder ikke kun for engelsk og fransk som globale sprog, men også for tysk som et stort sprog i Europa. De tider er for længst forbi hvor det kulturelle og samfundsmæssige fokus udelukkende var henholdsvis Storbritannien, Tyskland og Frankrig. Der tales i stedet om *den engelsksprogede verden og tysktalende og fransktalende lande.* Derfor er det vigtigt at læreren hele tiden konkretiserer at der er mange forskellige engelsksprogede, tysksprogede og fransksprogede kulturer og samfund.

Endelig er det afgørende at gøre sig klart at FFM bygger på et dynamisk

kultursyn. Lidt populært sagt er kultur ikke *hvad jeg er*, men *hvad jeg gør* i min kommunikation med andre mennesker. Derfor er det værd at bemærke formuleringen ovenover fra engelsk ... *så de kan blive fortrolige med egen kultur i samspil med andre kulturer.* Det er altså også et overordnet mål at hver enkelt elev bevidstgør sig om sin egen baggrund og sine normer og værdier og kan udtrykke sig om det over for andre. For at eleverne kan få konkrete oplevelser af sig selv i forhold til mennesker fra andre kulturer, lægger FFM i høj grad op til at lærerne skaber mulighed for kontakt på tværs af landegrænser. I første omgang er der masser af digitale muligheder for kontakt med elever i andre lande, og i anden omgang kan dette føre til egentlige besøg i hinandens lande.

Målene og læseplanerne i FFM er bindende for lærerne, og derfor kan man som fremmedsprogslærer ikke se stort på kompetenceområdet kultur og samfund selv om man føler sig lidt på glatis. Man er nødt til at hoppe ud i det og gribe det an så godt man kan, gerne i tæt fagkollegialt samarbejde. Men det ville altså også være ønskeligt hvis forlagene de næste år satsede på at udgive materialer med direkte fokus på den gode undervisning i kultur og samfund. Samtidig håber vi at hele dette kompetenceområde får opmærksomhed på den kommende tids efteruddannelseskurser for fremmedsprogslærere.

- Fra hjemmesiden: www.ffm.emu.dk/